

BİRKAÇ SÖZ

Foreword / Par l'éditeur

Merhaba sevgili okur,

Yeni bir sayıyla ve kültür çalışmaları adına iyi haberlerle karşınızdayız:

GENÇ SAYI

Çok genç yaşta kaybettiğimiz yayın kurulu üyemiz **Dr. Himmet Biray** (1958-1995) adına kurduğunuz "**Genç Folklorcular**" köşesi, her güz yayımladığımız "genç sayı"yla yeni ve güçlü bir içeriğe kavuştu. Türk kültürü üzerine söyleyecek sözü olan ve çalışmalarını en fazla doktora düzeyinde olan genç akademisyenlerin bulunduğu güz sayılarında biri daha ellerinizde.

Bu sayıda çağdaş kenti bir folklor yaratma, yaşatma ve dönüştürme mekanı olarak gören yazılardan oluşan dört dosya bulunmaktadır: Birinci dosya "**Çağdaş Kentte Grup Folkloru**" adını taşımaktadır. Halkbiliminin "statik" değil, "dinamik" olduğu ve sürekli yeniden yaratıldığı kuramsal olarak artık Türk üniversitelerinde de kabul edilse de, monografik çalışmalar, "köy"e ve "okur yazar olmamaya" özen gösterilerek yürütülmektedir. Bu da kabul edilen çağdaş kuramların uygulamada kendilerine yer bulamamasına neden olmaktadır. Bu dosyada yeni kentel grupların folklorunu inceleyerek, nüfusunun yüzde yetmişli kentlerde yaşayan Türkiye'nin gelecekteki halkbilimcilerinin kültür çalışmaları yaparken 19. yüzyılın kuramlarının yanında, son dönem yaklaşımlarını da görmelerini amaçlıyoruz. Bu dosyada ilgiyle okuyacağınızı umduğumuz 8 yazı yer almaktadır.

İkinci dosya, "**Reklamlar ve Halkbilimi**" adını taşımaktadır. Bu dosyada, üretim-tüketim ilişkilerinin önemli bir aracı haline gelmiş olan reklamların halkbilimsel olarak incelenmesi yer almaktadır. Kentel ve çağdaş bir kültür alanı oluşturan reklamların ürünü, üretimi ve halkı nasıl yansıttığı, bu reklamlardaki kültür kodlarının nasıl kullanıldığı dosyadaki 11 yazıda incelenmektedir.

Üçüncü dosya, "**Çağdaş Kentte Küfür ve Argo**" konusuna ayrıldı. Bu dosyada kültür içinde argo ve küfürün kırsaldan kentsele, sözelden yazısala uzanan uzun serüvenini gören bir yaklaşım sergileyen 5 yazı yer almaktadır.

Dördüncü dosya "**Çağdaş Kentte Ağıt**" adını taşımaktadır. Bu dosyada bir geleneksel şiir türü olan ağıtın geleneksel performansının günümüz kentine taşınması, dönüşümü ve yeni mekandaki işlevselliğini inceleyen 4 yazı yer almaktadır.

Bu dosyaların hemen sonunda, genç masal araştırmacı Evrim Ölçer Özünel'in Geleneksel Yayınları'ndan yeni çıkan "Masal Mekânında Kadın Olmak" adlı kitabı hakkında Yeliz Özyay'ın sorularına verdiği cevapları içeren bir söyleşi bulacaksınız.

TÜRKİYE DÜNYA SOKÜM YÖNETİMİNDE

17 Ekim 2003 tarihinde UNESCO'nun 32. Genel Konferansı'nda kabul edilen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 27-29 Haziran 2006 tarihlerinde Paris'te toplanan Taraf Devletler Genel Kurulu'nun seçtiği Hükümetlerarası Komite ile resmen yürürlüğe girdi ve işlerlik kazandı. Türkiye Ocak-Mart 2006 arasındaki yoğun mesaisiyle bütün süreçleri tamamlayarak sözleşmeye taraf olmuş ve Haziran ayında gerçekleştirilen Taraf Devletler Genel Kurulu'nda Komite seçmelerine katılmaya ve aday olmaya hak kazanmıştır. 27 Haziran itibarıyla 50, 01 Eylül itibarıyla 62 devletin taraf olduğu sözleşmenin 18 ülkeden oluşan ve yürütme kurulu niteliğini taşıyan Hükümetlerarası Komite'sine Prof. Dr. Öcal Oğuz'la aday olan Türkiye, Belçika ile birlikte Batı Avrupa ve Kuzey Amerika ülkelerinin oluşturduğu birinci grubu temsil etmiştir. Somut olmayan kültürel mirasın korunması düşüncesine başından beri çok aktif bir şekilde katılan, sözleşmenin hazırlık sü-

reçlerinde değişen hükümetlere ve bakanlara karşın bu konuda hükümetler üstü bir politika izleyen ve dünyanın saygınlığını kazanan Türkiye, Japonya, Çin, Hindistan, Brezilya, Macaristan, Nijerya gibi ülkelerle birlikte 2+2 yıl, dünya somut olmayan kültürel mirasını yönetecektir.

GAZİ THBMER UNESCO MİLLİ KOMİSYONU'NDA

Dergimizin kurumsal editörü olan Gazi Üniversitesi Türk Halkbilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi, somut olmayan kültürel mirasın korunması konusundaki etkin çalışmaları nedeniyle UNESCO Milli Komisyonu Genel Kurulu'nun oylarıyla 10 yıllığına UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Genel Kurulu'na seçilmiştir. Genel Kurul'un aynı toplantısında dergimizin Yayın Yönetmeni Prof. Dr. Öcal Oğuz ise, UNESCO Milli Komisyonu Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmiştir.

BAŞYAPITLARIN BAŞYAPITI

UNESCO tarafından bugüne kadar ilan edilen "İnsanlığın Sözlü ve Somut Olmayan Başyapıtları"nın üçüncüsü 2005 yılı Kasım ayında ilan edilmişti. Bilindiği gibi bu son başyapıtlar listesinde Türkiye'nin hazırlamış olduğu "Mevlevî Gösterisi Sema" sunumu yer almış, İran UNESCO Milli Komisyonu'nun koordinatörlüğünde Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan ve Türkiye tarafından ortaklaşa hazırlanan "Nevruz" sunumu ise, dosyadaki eksikler nedeniyle jüri tarafından kabul edilmemişti. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi yürürlüğe girdiği zaman başyapıt ilan programının sona ermesi ile ilgili bir madde içerdiğinden üçüncü ilan son başyapıt ilanı olmuş olmaktadır. UNESCO, üç ilanın daha önce yayımlanan iki kitabını ve üçüncü ilanın başyapıtlarını yeni bir kitapta topladı ve kitabın kapağına "Sema Yapan Derviş" fotoğrafını koydu. Türkiye'den "Meddah" ve "Sema'nın yer aldığı kitapta

toplam 90 başyapıt bulunmaktadır. UNESCO'nun 2001, 2003 ve 2005 yıllarında ilan ettiği başyapıtların tamamını bir kitapta toplayarak kapağı bir Türk başyapıtına ayırması, gerek Türk kültürünün tanıtımı gerekse UNESCO tarafından ilan edilen 2007 Mevlana Yılı açısından son derece önemli ve anlamlı olmuştur.

ARMAĞAN SAYILAR

Milli Folklor, halkbilimi alanında çalışan ve "resmi" görevlerinden emekli olan akademisyenlere armağan sayı hazırlama geleneğini sürdürmektedir. Bu çerçevede emekliye ayrılma tarihlerini dikkate alarak, 72. sayımızı **Prof. Dr. Nevzat Gözaydın**, 76. sayımızı ise **Prof. Dr. Saim Sakaoğlu Armağanı** olarak yayımlayacağımızı daha önce duyurmuştuk. Bu duyurularımız, armağan sayılara katılmak isteyenler için çağrı niteliğindedir. Dergimiz, armağan sayılara başka bir yöntemle yazı talebinde bulunmamaktadır.

e-millî folklor

Milli Folklor dergisi artık İnternet'te... www.millifolklor.com adresinden başvurduğunuz tarihten bir yıl ve daha önce dergimizde yayımlanan bütün makalelere hiçbir ücret ödemededen ulaşabileceksiniz. Henüz deneme aşamasında ve tasarımı çalışmaları bitmemiş olmasına karşın e-millîfolklor, son bir ay içinde yaklaşık 400 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Bu da e-millîfolklor'un gerekliliğini bir kez daha ortaya koymuştur. Böylece dergimiz, elektronik ortamda bütün dünyada sınırsız bir okur kitlesine ulaşabilecektir. Ancak, Milli Folklor, bu aşamada ve gelecekte salt elektronik dergiyeye dönüşmeyi düşünmemektedir. Koleksiyoncular, kütüphaneler ve kültür çalışmalarının profesyonelleri için, basılı kağıdın bütün sıcaklığı, sevimliliği ve "gelenekselliği" içinde yayımını sürdürecektir.

Prof. Dr. Nevzat Gözaydın Armağanı olarak çıkacak olan 72. sayıda buluşmak üzere...

M. Öcal OĞUZ
Yayın Yönetmeni